

‘Vakantie’-tijd voor vakliteratuur

Zomervakantieperiode! Voor de meesten een tijd waarin de praktijkdeuren een paar weken sluiten en/of een fijne vakantie gepland staat. Eindelijk de kans om even bij te tanken en los te komen van de dagelijkse drukte in de mondzorgpraktijk. En de perfecte gelegenheid om de stapel boeken te lezen waar je gedurende het jaar niet aan toe gekomen was. Niets is zo ontspannend als een goede roman of een spannende thriller onder de warme zon. Maar de vakantie biedt ook zeeën van tijd voor een frisse duik in de vakliteratuur om kennis te nemen van de nieuwste tandheelkundige inzichten.

Ja, de zomervakantie is voor velen ook een moment om eindelijk werk op te pakken dat er anders bij inschiet. Want heeft u in uw praktijk of woonkamer ook zo'n stapel schuldgevoel liggen in de vorm van wetenschappelijke artikelen die u nog gaat lezen? Ik wel. En ik heb naar meerdere potentieel effectieve strategieën gezocht om de literatuur bij te kunnen benen, zoals het downloaden van pdf's op mijn telefoon voor in de trein en het wekelijks inplannen van een leesuur in mijn agenda, maar dat uurtje werd dan altijd weer gekaapt door andere to-doddingen.

EVIDENCEBASED TANDHEELKUNDE

Bijblijven met de vakliteratuur kan soms voelen als het najagen van een nooit eindigende marathon. Uit een recent gepubliceerde bibliometrische analyse van de tandheelkundige literatuur door Yahya Asiri et al. in *Molecules* (2020; 25: 4747) bleek dat er in de afgelopen 10 jaar jaarlijks gemiddeld 10.498 artikelen werden gepubliceerd. En dit is enkel wat er geïndexeerd was in PubMed. Een snelle rekensom leert dat een tandarts die elke dag 5 wetenschappelijke artikelen leest, na 1 jaar ongeveer 5 jaar achterligt. Bij mij gaat dit aanzienlijk sneller want ik lees er ongeveer 8 per maand, dus snel ik 20 keer zo hard de onwetendheid binnen en lig ik na 1 jaar al 100 jaar achter. Hoe blijft een mondzorgverlener kalm bij deze statistieken in een tijd waarin evidencebased tandheelkunde hoog in het vaandel staat?

Al in 2014 beschreven Greenhalgh en collega's in *The British Medical Journal* (2014; 348: g3725) dat er sprake is van een crisis in de evidencebased geneeskunde. Het is voor een clinicus onmogelijk om het enorme volume aan literatuur te lezen, te begrijpen en toe te passen op de patiëntenzorg. Daarnaast is niet al het onderzoek direct klinisch relevant voor de individuele patiënt. Evidencebased

tandheelkunde in de praktijk betekent dan ook niet dat de zorg voor patiënten enkel gebaseerd moet zijn op wetenschappelijk bewijs en de meest recente literatuur. De klinische ervaring en expertise van de mondzorgverlener en de wensen en voorkeuren van de patiënt spelen een net zo belangrijke rol in de besluitvorming. Richtlijnen zijn daarbij handige hulpmiddelen om de bestaande literatuur samen te vatten, te beoordelen en te kaderen, om zo besluitvorming te ondersteunen.

NTVT MEE OP REIS

Het Nederlands Tijdschrift Voor Tandheelkunde heeft ook als doel daaraan bij te dragen, door wetenschappelijke literatuur toegankelijk te maken voor mondzorgverleners. Ook in deze editie van het NTVT worden verscheidene onderwerpen besproken die relevant zijn voor de mondzorgpraktijk, waaronder het nabloedingsrisico na verwijdering van de derde molaar bij gezonde personen, 2 casussen over folliculaire cysten en het oogsten van botgraft uit de heup of kaak voor de mandibula, over de mondgezondheid van jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking en het gebruik van botulinetoxine bij de behandeling van bruxisme.

Hopelijk heeft u hiermee al 1 (extra) suggestie voor op de leeslijst voor de zomerperiode. Misschien gaan er een paar NTVT-edities mee in de koffer op vakantie, of gaat de tablet mee op reis om artikelen digitaal te kunnen lezen via de website. Ik wil u in ieder geval een hele fijne zomer en vooral veel leesplezier wensen! Ook mijn stapel 'nog-te-lezen-artikelen' zal deze zomer met me meereizen; zo is de vakliteratuur altijd in de buurt, maar nooit helemaal onder controle.

dr. Denise Duijster,
redacteur

